

Ђубренje šljiva organskim ђubrivima smanjuje gustinu šljivine pilice

Автор(и): гл. ас. д-р Вилина Петрова, Институт по земеделие, Кюстендил; гл. ас. д-р Анелия Здравкова, Институт по земеделие, Кюстендил

Дата: 25.04.2024 Брой: 4/2024

Trešnji listni pilicar (*Neurotoma nemoralis*) se javlja u južnoj Švedskoj, Danskoj, Srednjoj Evropi, baltičkim državama, Italiji, Mađarskoj, Rumuniji, Severnom Kavkazu, Turskoj, Kazahstanu, centralnim i južnim regionima evropskog dela bivšeg SSSR-a i u jugozapadnom Sibiru.

Vrsta je široko rasprostranjena u našoj zemlji i oštećuje uglavnom trešnju, mahomaču, breskvu, kajsiju, šljivu, džanariku, dunju, badem, itd. Njena lažna gusenica se hrani lišćem napadnutih stabala i u nekim godinama, pri visokoj gustini populacije, može uništiti grane čitavih stabala.

Odrasli insekt je crni pilicar sa žutim pegama i prugama. Abdomen je jako spljošten, a noge su rđavo-žute. Krila su membranozna, prozirna, sa crnim venama. Dužina tela doseže 7–8 mm.

Jaja trešnjinog listnog pilicara

Neposredno nakon polaganja jaje je svetložuto, a kasnije postaje skoro belo, dužine 1,6 mm. Lažna gusenica je svetlozelena do tamnozeleno, sa žutim prugama na dorzalnoj strani. Telo je golo, bez dlačica, sa četiri male tačke na gornjoj strani prvog torakalnog segmenta. Ima tri para torakalnih nogu i samo jedan par abdominalnih nogu. Tamnija dorzalna linija prolazi uzdužno duž tela. Dužina tela je 24 mm.

Mlade lažne gusenice trešnjinog listnog pilicara

Štetnik razvija jednu generaciju godišnje i prezimljava kao lažna gusenica u zemljištu na dubini od 10–40 cm. U rano proleće, početkom marta, lažne gusenice se lutkaju u čahurama, a pilicari izlaze i lete od kraja marta do početka aprila. Odrasli pilicari su aktivni nakon izlaska sunca u mirnom i toplom vremenu. U hladnim i vetrovitim uslovima, skrivaju se ispod lišća trava i žbunova i rede na voćkama i drugim drvećem. Nakon kopulacije, u toplom i sunčanom vremenu, počinju da polažu jaja na donjoj strani najmlađih apikalnih listova u grupama od 2 do 26 jaja. Jedna ženka polaže od 40 do 70 jaja. Embrionalni razvoj traje od 9 do 14 dana na prosečnoj dnevnoj temperaturi od 10,4 do 13,3°C. Nakon izleganja, larve skeletonizuju lišće, izgrizajući male rupe u parenhimu. Kasnije obavijaju lišće paučinom i formiraju zajednička gnezda u kojima žive i hrane se zaplićućim listovima. Nakon što se listovi u jednom gnezdu unište, sele se na drugo mesto i prave novo gnezdo. Lažne gusenice su izuzetno proždrljive i mogu uništiti lišće čitavih stabala. Njihov razvoj traje oko 24 do 36 dana, a po završetku ishrane odlaze u zemljište u zemljane komore da prezimavaju uglavnom na dubini od 10–20 cm. Oko 60% njih ulazi u dijapauzu i lutka se u proleće druge godine.

Suzbijanje

Za efikasno suzbijanje trešnjinog listnog pilicara, neophodno je sprovesti duboku obradu zemljišta u voćnjacima kako bi se uništile lažne gusenice koje prezimljavaju i uklonile divlje biljke domaćini kojima se mogu hraniti, kao što su mahomača, trnina, itd.

Oštećenja trešnjinog listnog pilicara na trešnji

Hemijsko suzbijanje mora biti usmereno na mlade larve, neposredno nakon izleganja, pre nego što formiraju paučinasta gnezda gde su bolje zaštićene. Prag ekonomske štete je 10% izbojaka zaraženih larvama tokom fenofaza formiranje zametaka ploda / do uvećanja ploda. Nema registrovanih insekticida specifično za suzbijanje ovog štetočine, ali pri visokoj gustini populacije mogu se koristiti svi registrovani proizvodi za suzbijanje gusenica koje se hrane lišćem. Većina njih su sintetički piretroidi.

Lažne gusenice trešnjinog listnog pilicara su napadnute od strane predatorskih zemljišnih beskičmenjaka, raznih vrsta ptica i himenopteranskih parazitoidea (*Limneria crassifemur* L. i *Holocromus incrassiator* Holmgr.). Jaja mogu služiti kao hrana za vrste iz familija Coccinellidae, Chrysopidae i drugih predatora.

Oštećenja pilicara na šljivi

U organskoj proizvodnji šljiva, naučna studija sprovedena poslednjih godina na Institutu za poljoprivredu – Kyustendil pokazala je da đubrenje šljiva organskim đubrivima smanjuje gustinu populacije trešnjiog listnog pilicara: đubrenje sa Vita Organic u dozi od 5,0 kg/stablu – za 18,3%, tretman prema Ekofol šemi – za 31,7%, Vita Organic u dozi od 2,5 kg/stablu – za 41,5%, i primena Humustima – za 53,7%.

Fotografije: Viši asistent dr Vilina Petrova